

PLIKŪJŲ IR SĖJAMŪJŲ AVIŽŲ VEISLIŲ, ĮRAŠYTŲ Į NACIONALINIŲ AUGALŲ VEISLIŲ SĄRAŠĄ, APRAŠAI

TURINYS

	psl.
PLIKOSIOS AVIŽOS.....	1
Mina DS	1
SĖJAMOSIOS AVIŽOS.....	2
Apollon.....	2
Avanti.....	2
Belinda.....	2
Bison.....	3
Circle.....	3
Delfin.....	3
Gabby.....	4
Guld.....	4
Hardy.....	5
Harmony.....	6
KWS Contender.....	6
Lion.....	6
Migla DS.....	7
Montrose.....	7
Nemesis.....	8
Poseidon.....	8
Rajtar.....	9
Rudy.....	9
Scorpion.....	10
Symphony.....	10
Steinar.....	10
SW Kerstin.....	11
Typhon.....	11
Viva DS.....	11
Viviana.....	12

PLIKOSIOS AVIŽOS

Mina DS. Plikujų avižų veislė sukurta Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Žemdirbystės institute. Veislę sukūrė selekcininkai A. Kulikauskas ir J. Sprainaitienė.

Veislės ūkinio vertingumo tyrimai 2008–2009 m. atlikti Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT stotyse. Tyrimo metais gautas vidutinis 5,41 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios avižų veislės grūdų derlius išaugintas 2008 m. Kauno AVT stotyje – 6,90 t ha⁻¹.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 30,15 g. ‘Mina DS’ veislės avižų grūdai pasižymi labai mažu lukštingumu, kuris tyrimo metais vidutiniškai sudarė tik 5,97 proc. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais atskirose AVT stotyse išaugintų grūdų kokybę, juose buvo nustatyta 12,5–15,1 proc. baltymų.

Augalų vidutinis aukštis palyginti didelis – 120 cm. Stiebai labai atsparūs išgulimui, kas įvertinta 9 balais. ‘Mina DS’ veislės avižos yra vidutinio ankstyvumo. Jų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 91 diena.

Kauno AVT stotyje 2008–2009 m. įrengtuose specialiuose avižų veislių atsparumo ligoms nustatymo bandymuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, miltligė ir vainikuotosios rūdys pažeidė iki 10 proc., o avižų dryžligė – 5 proc. augalų.

SĖJAMOSIOS AVIŽOS

Apollon. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzucht GmbH* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,67 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,1 t ha⁻¹ (0,9 proc.) didesnis negu standartinių veislių ‘Circle’ ir ‘Symphony’. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2014 m. Kauno AVT skyriuje – 10,04 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 43,65 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta: baltymų – 11,3 proc., riebalų – 3,6 proc., hektolitro masė – 51,6 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 23,2 proc. Augalų vidutinis aukštis – 107 cm. ‘Apollon’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,3 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė). Veislė vidutinio ankstyvumo – nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 49,5 dienos, o vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 87 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2013–2014 m. avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*), lapų septoriozė (*Septoria nodorum*), miltligė (*Erysiphe graminis*), vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). Šios veislės avižas Kauno AVT skyriuje 2013 m. stipriau pažeidė vainikuotosios rūdys, veislės atsparumas įvertintas 4 balais, o 2014 m. Šilutės AVTS – miltligė, veislės atsparumas įvertintas 5 balais. Kitų ligų pažeistų augalų visuose tyrimo skyriuose buvo mažiau, veislės atsparumas įvertintas 7–9 balais. (9 balai – labai atspari veislė).

I pradžia ↑

Avanti. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Švedijoje, *Lantmännen ek. för.* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2015 ir 2016 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,56 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2015 m. Kauno AVT skyriuje – 9,85 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 37,80 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta: baltymų – 12,5 proc., riebalų – 3,5 proc., hektolitro masė – 50,1 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 22,3 proc., ir tai atitiko I klasės avižoms šiuo metu taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus.

Augalų vidutinis aukštis – 84,8 cm. ‘Avanti’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,4 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

Veislė vidutinio ankstyvumo – nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 54 dienos, o vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 87 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2015–2016 m. skirtinguose AVT skyriuose avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*), miltligė (*Erysiphe graminis*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). 2015 m. ligų pažeistų augalų buvo nedaug, visų veislių, taip pat ir ‘Avanti’ atsparumas šioms ligoms buvo įvertintas ne mažiau kaip 6 balais. 2016 m. Kauno AVTS visų veislių avižas labai stipriai pažeidė avižų dryžligė ir vainikuotosios rūdys. ‘Avanti’ veislės atsparumas buvo įvertintas atitinkamai 2 ir 4 balais. Kituose AVT skyriuose 2016 m. ligų pažeistų augalų buvo mažiau, veislės atsparumas vertintas 7–9 balais (kai 9 balai – labai atspari veislė).

I pradžia ↑

Belinda. Veislė sukurta Švedijoje, Svalöf Weibull sėklininkystės firmoje. Ūkinio vertingumo ir tinkamumo Lietuvos agroklimato sąlygoms nustatymo bandymuose veislė buvo tirta 2001 – 2003 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT stotyse. Veislės tyrimo metais šiose stotyse gautas vidutinis 5,02 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 11,1 proc. didesnis už standartinės

‘Jaugila’ veislės avižų derlių. Didžiausias šių avižų derlius išaugintas 2003 m. Kauno augalų veislių tyrimo stotyje – 7,69 t ha⁻¹.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris 35,98 g. Grūdai pasižymi palyginti gera kokybe. Juose nustatytas vidutinis 14,0 proc. baltymų kiekis. Grūdų vidutinis lukštingumas sudarė 24,2 proc.

Augalų vidutinis aukštis 88 cm. Jų atsparumas išgulimui įvertintas 7,4 balo. ‘Belinda’ veislės avižų vegetacijos periodo vidutinė trukmė 85 dienos. Veislė palyginti atspari ligoms. Veislės tyrimo metais vainikuotosios rūdys vidutiniškai pažeidė 10 proc. augalų, o miltiligės ir lapų septoriozės buvo pažeista tik apie 5 proc. šių avižų lapų.

I pradžia ↑

Bison. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzucht GmbH* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,84 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,20 t ha⁻¹ (3,1 proc.) didesnis negu standartinių veislių ‘Circle’ ir ‘Symphony’. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2014 m. Vilniaus AVT skyriuje – 9,27 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 45,69 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta 11,8 proc. baltymų, 3,0 proc. riebalų, hektolitro masė buvo 52,3 kg hl⁻¹, o lukštuotumas – 23,3 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 106,1 cm. ‘Bison’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,5 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė). ‘Bison’ veislės avižos išplaukėdavo vidutiniškai 2,5 dienos anksčiau negu standartinės ‘Circle’ ir ‘Symphony’ veislės – per 48 dienas (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki išplaukėjimo). Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 84,5 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2013–2014 m. avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*), lapų septoriozė (*Septoria nodorum*), miltiligė (*Erysiphe graminis*), vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*).

Šios veislės avižas Kauno AVT skyriuje 2013 m. stipriau pažeidė vainikuotosios rūdys, veislės atsparumas įvertintas 4 balais. Kitų ligų pažeistų augalų visuose AVT skyriuose buvo mažiau, veislės atsparumas įvertintas 7–9 balais, (9 balai – labai atspari veislė).

I pradžia ↑

Circle. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Švedijoje, *Lantmännen SW Seed AB* sėklininkystės firmoje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2009–2011 m. Šilutės, Kauno, Pasvalio ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 6,12 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2011 m. Šilutės AVT skyriuje – 7,94 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 34,17 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta: baltymų 9,5–13,5 proc., riebalų – 3,8 proc., hektolitro masė – 45,8 kg hl⁻¹, o lukštuotumas – 24,7 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 102 cm. ‘Circle’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 7,8 balo. ‘Circle’ veislė vidutinio ankstyvumo. Jos augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 87 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki vaškinės brandos). Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose 2010 m. bandymų laukeliuose veislių atsparumui ligoms įvertinti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, buvo nustatyta, kad nuo 35 iki 40 proc. šios veislės avižų pažeidė vainikuotosios rūdys. Tais pačiais metais kituose AVT skyriuose ir 2011 m. ligų pažeistų augalų nustatyta labai nedaug, jų kiekis neviršijo 10 proc.

I pradžia ↑

Delfin. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzucht GmbH* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2015 ir 2016 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,65 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2015 m. Kauno AVT skyriuje – 10,58 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 42,22 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 12,3 proc. baltymų ir 3,9 proc. riebalų. Hektolitro masė buvo 52,1 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 21,4 proc. ir tai atitiko I klasės avižoms šiuo metu taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus.

Augalų vidutinis aukštis – 92,7 cm. ‘Delfin’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,3 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

Veislė vidutinio ankstyvumo – nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 52,1 dienos, o vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 86,4 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2015–2016 m. skirtinguose AVT skyriuose avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*), miltligė (*Erysiphe graminis*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). 2015 m. ligų pažeistų augalų buvo nedaug, ‘Delfin’ atsparumas šioms ligoms buvo įvertintas ne mažiau kaip 7 balais. Kauno AVTS 2016 m. visų veislių avižas labai stipriai pažeidė avižų dryžligė ir vainikuotosios rūdys. ‘Delfin’ veislės atsparumas buvo įvertintas atitinkamai 3 ir 4 balais. Kituose AVT skyriuose 2016 m. ligų pažeistų augalų buvo mažiau, veislės atsparumas įvertintas 7–9 balais (kai 9 balai – labai atspari veislė).

I pradžia ↑

Gabby. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Suomijoje, *Boreal Plant Breeding Ltd.* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 8,39 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2015 m. Kauno AVT skyriuje – 10,33 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 39,34 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta: baltymų – 12,3 proc., riebalų – 4,7 proc., hektolitro masė – 50,9 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 25,4 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 98,3 cm. ‘Gabby’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,9 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

Veislė vidutinio ankstyvumo – nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 53,8 dienos, o vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 87,9 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014–2015 m. atskiruose AVT skyriuose avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*), miltligė (*Erysiphe graminis*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). ‘Gabby’ veislės avižas Šilutės AVT skyriuje 2014 m. stipriai pažeidė miltligė – veislės atsparumas įvertintas 4 balais, o 2015 m. – vainikuotosios rūdys, veislės atsparumas įvertintas 6 balais. Kitų ligų pažeistų augalų visuose AVT skyriuose buvo mažiau, veislės atsparumas įvertintas 7–9 balais. (9 balai – labai atspari veislė).

I pradžia ↑

Guld. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Švedijoje, *Lantmännen ek. för.* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,31 t ha⁻¹ grūdų

derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2017 m. Kauno AVT skyriuje – 9,88 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 39,13 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta: baltymų – 12,5 proc., riebalų – 3,5 proc., hektolitro masė – 51,6 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 20,4 proc. ir tai atitiko I klasės avižoms šiuo metu taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus.

Augalų vidutinis aukštis – 85,2 cm. ‘Guld’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,2 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

Veislė ankstyva – nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 48 dienos, o vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 88 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki vaškinės brandos). Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016–2017 m. atskiruose AVT skyriuose avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). Kauno AVT skyriuje 2016 m. visų veislių avižas labai stipriai pažeidė avižų dryžligė ir vainikuotosios rūdys. ‘Guld’ veislės atsparumas buvo įvertintas atitinkamai 2 ir 4 balais. Vainikuotosios rūdys Kauno AVT skyriuje kiek daugiau šios veislės avižas pažeidė ir 2017 m. – atsparumas įvertintas 5 balais. Kituose AVT skyriuose 2016 m. ir 2017 m. ligų pažeistų augalų buvo mažiau, veislės atsparumas vertintas 6–9 balais (9 balai – labai atspari veislė).

I pradžia ↑

Hardy. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzzucht GmbH* sėklininkystės įmonėje.

2018 m. laikotarpis nuo sėklų sudygimo iki visiško augalų išplaukėjimo visuose AVT skyriuose buvo itin sausas ir šiltas. Vidutinė paros temperatūra Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose buvo 2–4 °C, aukštesnė už vidutinę daugiamečę. Kritulių kiekis atitinkamai buvo nuo 2,3 iki 4,8 karto mažesnis, lyginant su daugiamečiu vidurkiu. Susidariusios klimato sąlygos labai stipriai paveikė visas tiriamas veisles, augalai buvo žemesni, mažai krūmijosi, plaukėti pradėjo 4–12 dienų anksčiau nei įprastai. Tai sutrumpino ir lėmė beveik vienodą skirtingų veislių vegetacijos trukmę, turėjo didelės įtakos grūdų derliui.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertinimo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 6,82 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2017 m. Kauno AVT skyriuje – 10,14 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 46,66 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta: baltymų – 12,6 proc., riebalų – 3,4 proc., hektolitro masė – 52,9 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 22,7 proc., ir tai atitiko I klasės avižoms šiuo metu taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus.

Augalų vidutinis aukštis – 87,2 cm. ‘Hardy’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,7 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

‘Hardy’ veislės avižų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 89,5 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki grūdų vaškinės brandos), nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 45,4 dienos, t. y. jos atitinkamai buvo 1,6 ir 1,1 dienos vėlyvesnės negu standartinės veislės ‘Symphony’ avižos.

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2017–2018 m. avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). Avižų dryžligės pažeidimai visuose skyriuose buvo nedideli. ‘Hardy’ veislės avižų atsparumas šiai ligai vidutiniškai įvertintas 7,7 balo (9 balai – labai atspari veislė). Vainikuotosios rūdys 2017 ir 2018 m. Šilutės ir Kauno AVT skyriuose ‘Hardy’ veislės avižas pažeidė stipriau, atsparumas įvertintas – 5,8 balo. Kituose AVT skyriuose vainikuotosios rūdys augalų nepažeidė.

I pradžia ↑

Harmony. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzucht GmbH* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 8,11 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2014 m. Kauno AVT skyriuje – 9,48 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 45,94 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 12 proc. baltymų ir 3,2 proc. riebalų. Hektolitro masė buvo 50,8 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 22,5 proc. ir atitiko I klasės avižoms šiuo metu taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus.

Augalų vidutinis aukštis – 104,9 cm. ‘Harmony’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,8 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

Veislė vidutinio ankstyvumo – nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 53,3 dienos, o vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 87,1 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014–2015 m. atskiruose AVT skyriuose avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*), miltligė (*Erysiphe graminis*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*).

‘Harmony’ veislės avižas Šilutės AVT skyriuje 2014 m. stipriai pažeidė vainikuotosios rūdys, veislės atsparumas įvertintas 6 balais. Kitų ligų pažeistų augalų visuose AVT skyriuose buvo mažiau, veislės atsparumas įvertintas 7–9 balais. (9 balai – labai atspari veislė).

I pradžia ↑

KWS Contender. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Vokietijoje, *KWS Lochow GmbH* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,36 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,56 t ha⁻¹ (8,2 proc.) didesnis negu standartinių veislių ‘Circle’ ir ‘Typhon’. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2012 m. Vilniaus AVT skyriuje – 10,3 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 44,15 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę juose buvo nustatyta: baltymų 12,0 proc., riebalų – 3,8 proc., hektolitro masė – 49,0 kg hl⁻¹, o lukštuotumas – 23,8 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 97,9 cm. ‘KWS Contender’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 7,1 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė). Veislė vidutinio ankstyvumo. Jos vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 87 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, šios veislės avižas Plungės AVT skyriuje 2012 m. stipriai pažeidė miežių geltonosios žemaūgės virusas (*BYDV*) – įvertinta 4 balais, o 2013 m. avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*) ir lapų septoriozė (*Septoria avenae*) – veislės atsparumas joms atitinkamai buvo įvertintas 5 ir 6 balais (atsparumas ligoms vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari ligoms veislė). Kauno AVT skyriuje 2013 m. vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*) pažeidė iki 75 proc. augalų, veislės atsparumas joms įvertintas vidutiniškai 4 balais. Kitų ligų pažeistų augalų visuose AVT skyriuose buvo mažiau, jų kiekis neviršijo 10 proc., veislės atsparumas įvertintas 8–9 balais.

I pradžia ↑

Lion. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzucht GmbH* sėklininkystės įmonėje.

2018 m. laikotarpis nuo sėklų sudygimo iki visiško augalų išplaukėjimo visuose AVT skyriuose buvo itin sausas ir šiltas. Vidutinė paros temperatūra Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose buvo 2–4 °C, aukštesnė už vidutinę daugiametę. Kritulių kiekis atitinkamai buvo

nuo 2,3 iki 4,8 karto mažesnis, lyginant su daugiamečiu vidurkiu. Susidariusios klimato sąlygos labai stipriai paveikė visas tiriamas veisles, augalai buvo žemesni, mažai krūmijosi, plaukėti pradėjo 4–12 dienų anksčiau nei įprastai. Tai sutrumpino ir lėmė beveik vienodą skirtingų veislių vegetacijos trukmę, turėjo didelės įtakos grūdų derliui.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 6,92 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,14 t ha⁻¹ arba 2,1 proc. didesnis negu standartinės veislės ‘Symphony’ avižų. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2017 m. Kauno AVT skyriuje – 10,18 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 43,11 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta: baltymų – 12,4 proc., riebalų – 3,5 proc., hektolitro masė – 53,7 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 21,0 proc., ir tai atitiko I klasės avižoms šiuo metu taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus.

Augalų vidutinis aukštis – 82,4 cm. ‘Lion’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,7 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

‘Lion’ veislės avižų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 87,5 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki grūdų vaškinės brandos), nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 43,4 dienos, t. y. jos buvo šiek tiek ankstyvesnės negu standartinės veislės ‘Symphony’ avižos (atitinkamai 0,4 ir 0,9 dienos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2017–2018 m. avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). Avižų dryžligės pažeidimai visuose skyriuose buvo nedideli. ‘Lion’ veislės avižų atsparumas šiai ligai vidutiniškai įvertintas 7,7 balo (9 balai – labai atspari veislė). 2017–2018 m. Šilutės ir Kauno AVT skyriuose avižas pažeidė vainikuotosios rūdys. ‘Lion’ veislės atsparumas šiai ligai įvertintas vidutiniškai 7 balais.

I pradžia ↑

Migla DS. Avižų veislė, sukurta Lietuvos žemdirbystės institute, individualios atrankos metodu iš kryžminimo kombinacijos LŽI 1172-2 x ‘Dula’. Veislės autoriai A. Kulikauskas ir J. Sprainaitienė.

Augalų veislių tyrimo stotyse veislė tirta 1998-2000 metais. Bandymuose vidutiniškai prikulta 4,93 t ha⁻¹ grūdų. Standartinę veislę ‘Jaugila’ lenkė 0,29 t ha⁻¹. Didžiausias derlius gautas 2000 metais Šilutės augalų veislių tyrimo stotyje – 7,3 t ha⁻¹. 1000 grūdų vidutinė masė 35,5 g. Vidutinis grūdų lukštingumas 25,9 % (‘Jaugila’ veislės avižų – 24,5 %). Baltymų grūduose nustatyta 13,2%. Vegetacijos periodo vidutinis ilgis 94 dienos. Atsparumas išgulimui panašus kaip ‘Jaugila’ veislės avižų.

Veislė priklauso aurea atmainai, yra geltongrūdė. Šluotelė skėstašakė, kompaktiška, 11-15 cm ilgio. Grūdai vidutinio stambumo, stambesni už ‘Jaugila’ grūdus. Šiaudas tvirtas, su 2-4 bambliais.

Natūrinis saiko svoris 496 g l l (‘Jaugila’ – 473 g l l). Augalų vidutinis aukštis 108 cm. Atsparumas vainikuotosioms rūdims geresnis už vidutinį.

I pradžia ↑

Montrose. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Švedijoje, *Lantmännen ek. för.* sėklininkystės įmonėje.

Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,16 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2017 m. Kauno AVT skyriuje – 9,21 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 41,63 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta 12,8 proc. baltymų ir 3,6 proc. riebalų. Hektolitro masė buvo 50,6 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 22,4 proc. ir tai atitiko I klasės avižoms šiuo metu taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus.

Augalų vidutinis aukštis – 89,5 cm. ‘Montrose’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,0 balais (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

Veislė vidutinio ankstyvumo – nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 51 diena, o vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 89 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016–2017 m. atskiruose AVT skyriuose avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). Kauno AVT skyriuje 2016 m. visų veislių avižas labai stipriai pažeidė avižų dryžligė ir vainikuotosios rūdys. ‘Montrose’ veislės atsparumas buvo įvertintas atitinkamai 2 ir 4 balais. 2017 m. Šilutės AVT skyriuje daugiausiai avižas pažeidė vainikuotosios rūdys, ‘Montrose’ atsparumas šiai ligai buvo įvertintas 5 balais.

Kituose AVT skyriuose 2016 m. ir 2017 m. ligų pažeistų augalų buvo mažiau, veislės atsparumas vertintas 6–9 balais (9 balai labai atspari veislė).

I pradžia ↑

Nemesis. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Švedijoje, *Lantmännen ek. för* sėklininkystės įmonėje.

2018 m. laikotarpis nuo sėklų sudygimo iki visiško augalų išplaukėjimo visuose AVT skyriuose buvo itin sausas ir šiltas. Vidutinė paros temperatūra Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose buvo 2–4 °C, aukštesnė už vidutinę daugiamečių. Kritulių kiekis atitinkamai buvo nuo 2,3 iki 4,8 karto mažesnis, lyginant su daugiamečiu vidurkiu. Susidariusios klimato sąlygos labai stipriai paveikė visas tiriamas veisles, augalai buvo žemesni, mažai krūmijosi, plaukėti pradėjo 4–12 dienų anksčiau nei įprastai. Tai sutrumpino ir lėmė beveik vienodą skirtingų veislių vegetacijos trukmę, turėjo didelės įtakos grūdų derliui.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,04 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,3 t ha⁻¹ arba 3,9 proc. didesnis negu standartinės veislės ‘Symphony’ avižų. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2017 m. Kauno AVT skyriuje – 9,88 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 43,69 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose vidutiniškai buvo nustatyta 12,8 proc. baltymų ir 3,5 proc. riebalų. Hektolitro masė – 51,4 kg hl⁻¹, lukštuotumas – 25,2 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 85 cm. ‘Nemesis’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8,7 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

‘Nemesis’ veislės avižų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 88,9 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki grūdų vaškinės brandos), nuo sudygimo iki išplaukėjimo vidutiniškai praeidavo 45,1 dienos, t. y. jos atitinkamai buvo 1 ir 0,8 dienos vėlyvesnės negu standartinės veislės ‘Symphony’ avižos.

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2017–2018 m. avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). Avižų dryžligės pažeidimai visuose skyriuose buvo nedideli. ‘Nemesis’ veislės avižų atsparumas šiai ligai vidutiniškai įvertintas 8,1 balo (9 balai – labai atspari veislė). 2017–2018 m. Šilutės ir Kauno AVT skyriuose avižas pažeidė vainikuotosios rūdys. ‘Nemesis’ veislės augalai liko sveiki, jos atsparumas šiai ligai įvertintas vidutiniškai 9 balais.

I pradžia ↑

Poseidon. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatucht GmbH* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,08 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,30 t ha⁻¹ (4,1 proc.) didesnis negu standartinių veislių ‘Circle’ ir ‘Typhon’.

Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2012 m. Šilutės AVT skyriuje – 8,68 t ha⁻¹. Vidutinė 1000 grūdų masė – 43,29 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų grūdų kokybę, juose buvo nustatyta 11,9 proc. baltymų, 3,6 proc. riebalų, hektolitro masė buvo 49,1 kg hl⁻¹, o lukštuotumas – 24,1 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 97,3 cm. ‘KWS Contender’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 7 balais (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė). Veislė vidutinio ankstyvumo. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 86,9 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, šios veislės avižas Plungės AVT skyriuje 2012 m. stipriai pažeidė miežių geltonosios žemaūgės virusas (*BYDV*) – įvertinta 6 balais, o 2013 m. – avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*) ir lapų septoriozė (*Septoria avenae*) – veislės atsparumas joms atitinkamai buvo įvertintas 5 ir 7 balais (atsparumas ligoms vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari ligoms veislė). Kauno AVT skyriuje 2013 m. vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*) pažeidė iki 75 proc. augalų, veislės atsparumas joms įvertintas vidutiniškai 4 balais. Kitų ligų pažeistų augalų visuose tyrimo skyriuose buvo mažiau, jų kiekis neviršijo 10 proc., veislės atsparumas įvertintas 8–9 balais.

I pradžia ↑

Rajtar. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Lenkijoje, *Danko H. R. Sp. z o.o.* sėklininkystės firmoje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2008–2009 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT stotyse. Tyrimo metais gautas labai geras – 6,97 t ha⁻¹ vidutinis grūdų derlius. Veislė pasižymėjo dideliais ir stabiliais derliais. Didžiausias ‘Rajtar’ veislės avižų grūdų derlius buvo išaugintas 2008 m. Kauno AVT stotyje – 8,58 t ha⁻¹.

Grūdai stambūs, 1000 jų vidutinis svoris – 39,47 g. Veislės tyrimo metais išaugintuose grūduose nustatytas vidutinis baltymų kiekis sudarė 12,2 proc. ‘Rajtar’ veislės avižų lukštuotumas palyginti didelis, net 26,3 proc., kai tuo tarpu standartinės ‘Carron’ veislės grūdų – 22,5 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 99 cm. Jie atsparūs išgulimui, kas vidutiniškai įvertinta 8,4 balo. ‘Rajtar’ veislės avižos yra vidutinio ankstyvumo. Jų augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 94 dienos.

Kauno AVT stotyje 2008–2009 m. įrengtuose specialiuose avižų veislių atsparumo ligoms nustatymo bandymuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, tyrimo metais palyginti nedidelę ‘Rajtar’ veislės avižų dalį (5 proc.) pažeidė miltligė ir vainikuotosios rūdys. Kitų ligų pažeidimų nebuvo nustatyta.

I pradžia ↑

Rudy. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzzucht GmbH* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2015 ir 2016 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,40 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2015 m. Kauno AVT skyriuje – 10,26 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 41,09 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta 12,2 proc. baltymų, 3,9 proc. riebalų, hektolitro masė buvo 50,0 kg hl⁻¹, o lukštuotumas – 23,4 proc., ir tai atitiko I klasės avižoms šiuo metu taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus.

Augalų vidutinis aukštis – 92,3 cm. ‘Rudy’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8 balais (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

‘Rudy’ veislės avižos išplaukėdavo per 52,8 dienas. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 86,6 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2015–2016 m. skirtinguose AVT skyriuose avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*), miltligė (*Erysiphe graminis*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). 2015 m. ligų pažeistų augalų buvo nedaug, ‘Rudy’ atsparumas šioms ligoms buvo įvertintas ne mažiau kaip 7 balais. Kauno AVTS 2016 m. visų veislių avižas labai stipriai pažeidė avižų dryžligė ir vainikuotosios rūdys. ‘Rudy’ veislės atsparumas buvo įvertintas atitinkamai 2 ir 4 balais. Kituose AVT skyriuose 2016 m. ligų

pažeistų augalų buvo mažiau, veislės atsparumas įvertintas 7–9 balais (kai 9 balai – labai atspari veislė).

I pradžia ↑

Scorpion. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzeit GmbH* sėklininkystės firmoje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2007 ir 2009 m. keturiose augalų veislių tyrimo stotyse. Bandymuose ši veislė pasižymėjo gerais, stabiliais derliais. Tyrimo metais bandymuose gautas vidutinis 6,55 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų grūdų derlius išaugintas 2007 m. Kauno AVT stotyje – 8,06 t ha⁻¹.

Grūdai labai stambūs, 1000 jų vidutinis svoris – 45,95 g. Veislės tyrimo metais išaugintuose grūduose nustatytas vidutinis baltymų kiekis sudarė 11,5 proc. Grūdų lukštuotumas buvo 22,2 proc.

Augalai palyginti aukšti. Jų vidutinis aukštis – 103 cm. ‘Scorpion’ veislės avižų atsparumas išgulimui įvertintas 7,8 balo. Šios veislės avižos yra vidutinio ankstyvumo. Jų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 94 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki grūdų vaškinės brandos).

Kauno AVT stotyje 2007 ir 2009 m. įrengtuose specialiuose avižų veislių atsparumo ligoms nustatymo bandymuose dryžligė pažeidė 5–15 proc., vainikuotosios rūdys – 10–25 proc., o miltligė – 10 proc. ‘Scorpion’ veislės avižų.

I pradžia ↑

Symphony. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzeit GmbH* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2011 ir 2012 m. Šilutės, Plungės, Kauno, ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,01 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,30 t ha⁻¹ (4,6 proc.) didesnis negu standartinių veislių ‘Carron’, ‘Typhon’ ir ‘Flämingsprofi’. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2011 m. Šilutės AVT skyriuje – 8,87 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 41,77 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų grūdų kokybę, juose buvo nustatyta 11,9 – 12,9 proc. baltymų, 3,7 proc. riebalų, vidutiniškai hektolitro masė buvo 48,8 kg hl⁻¹, o lukštuotumas – 22,7 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 100 cm. ‘Symphony’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 7,8 balo. Veislė vidutinio ankstyvumo. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 86 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos).

Veislės tyrimo metais visuose AVT skyriuose ligų nustatyta nedaug. Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*) pažeidė 5–15 proc., o lapų septoriozė (*Septoria nodorum*) Kauno ir Šilutės AVT skyriuose nuo 8 iki 10 proc. augalų.

I pradžia ↑

Steinar. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Suomijoje, *Boreal Plant Breeding Ltd.* sėklininkystės įmonėje.

Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Tyrimo metais gautas vidutinis 6,78 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo lygus standartinių veislių ‘Circle’ ir ‘Typhon’ derliui. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2012 m. Šilutės AVT skyriuje – 8,18 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 38,62 g. Juose buvo nustatyta 12,6 proc. baltymų, 3,6 proc. riebalų, hektolitro masė buvo 49,6 kg hl⁻¹, o lukštuotumas – 22,1 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 97,3 cm. ‘Steinar’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 7 balais (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė). Veislė vidutinio ankstyvumo. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 86 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, šios veislės avižas Plungės AVT skyriuje 2012 m. stipriai pažeidė miežių geltonosios žemaūgės virusas (BYDV) – įvertinta 3 balais, o 2013 m. avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*) ir lapų septoriozė (*Septoria avenae*) – veislės atsparumas joms

atitinkamai buvo įvertintas 5 ir 7 balais (atsparumas ligoms vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari ligoms veislė). Kauno AVT skyriuje 2013 m. vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*) pažeidė iki 60 proc. augalų, veislės atsparumas joms įvertintas vidutiniškai 4 balais. Kitų ligų pažeistų augalų visuose tyrimo skyriuose buvo mažiau, jų kiekis neviršijo 10 proc., veislės atsparumas įvertintas 8–9 balais.

I pradžia ↑

SW Kerstin. Avižų veislė sukurta Švedijoje, *Svalöf Weibull AB* sėklininkystės firmoje. Ūkinio vertingumo ir tinkamumo Lietuvos sąlygoms bandymuose veislė tirta 2003 ir 2005 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT stotyse. Jose gautas vidutinis 5,66 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šių avižų derlius buvo išaugintas 2003 m. Kauno AVT stotyje – 6,98 t ha⁻¹.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris 32,67 g. Laboratorijoje grūduose nustatytas vidutinis baltymų kiekis 12,5 proc.

‘SW Kerstin’ veislės avižos taip pat pasižymi palyginti mažu grūdų lukštingumu, kuris tyrimo metais sudarė 23,5 proc., kai tuo tarpu standartinės ‘Jaugila’ veislės grūdų – 24,0 proc.

Augalų vidutinis aukštis nedidelis – tik 92 cm, kai tuo tarpu standartinės ‘Jaugila’ veislės avižų – 108 cm. Jų stiebai palyginti silpnoki, todėl nėra atsparūs išgulimui. Atsparumas išgulimui įvertintas tik 6,7 balo.

Tyrimuose ‘SW Kerstin’ avižos pasižymėjo ankstyvu grūdų subrendimu. Jų grūdai vidutiniškai subręsdavo net 11 dienų anksčiau, lyginant su standartinės ‘Jaugila’ veislės avižomis. ‘SW Kerstin’ veislės avižų vegetacijos periodo vidutinė trukmė 87 dienos.

Veislės tyrimo metais vainikuotosios rūdys pažeidė 2–10 proc., o lapų septoriozė – 5–14 proc. augalų.

I pradžia ↑

Typhon. Sėjamųjų avižų veislė sukurta Vokietijoje, *Nordsaat Saatzzucht GmbH* sėklininkystės firmoje. Veislės tyrimai buvo atlikti 2008–2009 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT stotyse. Tyrimo metais gautas geras – 6,83 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų grūdų derlius buvo išaugintas 2008 m. Kauno AVT stotyje – 8,73 t ha⁻¹.

Grūdai stambūs, 1000 jų vidutinis svoris – 41,88 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais atskirose AVT stotyse išaugintų grūdų kokybę, juose buvo nustatyta 9,5–14,3 proc. baltymų. Jų lukštingumas palyginti nedidelis – tik 21,1 proc., arba 1,4 proc. mažesnis už standartinės ‘Carron’ veislės avižų.

Augalų vidutinis aukštis – 101 cm. Jie atsparūs išgulimui, kas vidutiniškai įvertinta 8,2 balo. ‘Typhon’ veislės avižos yra vidutinio ankstyvumo. Jų augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 94 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki grūdų vaškinės brandos).

Veislė palyginti atspari ligoms. Kauno AVT stotyje 2008–2009 m. įrengtuose specialiuose avižų veislių atsparumo ligoms nustatymo bandymuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, vainikuotosios rūdys pažeidė iki 10 proc., miltligė – 5 proc. ‘Typhon’ veislės avižų.

I pradžia ↑

Viva DS. Sėjamųjų avižų veislė sukurta *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Žemdirbystės institute*. Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 7,5 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo lygus standartinių veislių ‘Circle’ ir ‘Symphony’ derliui. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2014 m. Kauno AVT skyriuje – 9,20 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 37,10 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta 12,7 proc. baltymų, 3,5 proc. riebalų, hektolitro masė buvo 54,16 kg hl⁻¹, o lukštuotumas – 22,3 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 106 cm. ‘Viva DS’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 8 balais (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė). ‘Viva DS’ veislės avižos išplaukėdavo per 51 dieną, o vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 85 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2013–2014 m. avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*), lapų septoriozė (*Septoria nodorum*), miltligė (*Erysiphe graminis*), vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*).

Šios veislės avižas Šilutės AVT skyriuje 2014 m. stipriau pažeidė miltligė, veislės atsparumas įvertintas 4 balais. Kitų ligų pažeistų augalų visuose AVT skyriuose buvo mažiau, veislės atsparumas įvertintas 6–9 balais, (9 balai – labai atspari veislė).

I pradžia ↑

Viviana. Sėjamųjų avižų veislė, sukurta Suomijoje, *Boreal Plant Breeding Ltd.* sėklininkystės įmonėje.

Šios sėjamųjų avižų veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Plungės, Šilutės, Kauno ir Vilniaus AVT skyriuose. Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 8,56 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės avižų derlius buvo išaugintas 2015 m. Kauno AVT skyriuje – 10,71 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 38,19 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta 12,7 proc. baltymų, 4,6 proc. riebalų, hektolitro masė buvo 49,7 kg hl⁻¹, o lukštuotumas – 25,3 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 103,4 cm. ‘Viviana’ veislės avižų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 9 balais (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

‘Viviana’ veislės avižos išplaukėdavo per 54,9 dienas. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 88 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose atsparumui ligoms nustatyti, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014–2015 m. atskiruose AVT skyriuose avižas pažeidė avižų dryžligė (*Helminthosporium avenae*), miltligė (*Erysiphe graminis*) ir vainikuotosios rūdys (*Puccinia coronata*). ‘Viviana’ veislės avižas 2014 m. Šilutės AVT skyriuje stipriau pažeidė miltligė ir vainikuotosios rūdys, veislės atsparumas įvertintas atitinkamai 5 ir 6 balais, o Kauno AVT skyriuje avižų dryžligė – 6 balais (9 balai – labai atspari veislė). Ligų pažeistų augalų 2015 m. visuose AVT skyriuose buvo mažiau, veislės atsparumas įvertintas 8–9 balais, tik Šilutės AVT skyriuje veislės atsparumas vainikuotosioms rūdims įvertintas 6 balais.

I pradžia ↑
